

Eg fari ikki av landinum

- Seinastu árin hava verið heldur baldrut, men eg ætli at halda fram sum landfúti í Føroyum, til eg fari frá fyri aldur, sigur Mogens Nepper-Christensen, sum kom til Føroya fyrstu ferð fyri 30 árum síðan

Flestu donsku embætismenninir steðga stutt í Føroyum. Teir verða útsendir í nøkur ár og fara so heim aftur til Danmarkar og fáa har okkurt starv.

Men tað eru eisini teir donsku embætismenninir, sum falla til í Føroyum og festa røtur her.

Ein teirra er Mogens Nepper-Christensen, sum kom til Føroya fyrstu ferð fyri 30 árum síðan. Styttir tíðarskeið hevur hann tó verið burtur, men síðan 1976 hevur hann verið her fast, sum landfúti. Hann hevur ongarn ætlanir um at flyta aftur til Danmarkar.

Í ferðalag við dómáranum

- Tað var av tilvild, eg tá kom til Føroya. Eg hevði søkt um at koma til Grønlands, men so varð eg biðin um at fara til Føroya sum útsendur politifulltrúi hjá lögsmálaráðnum, sigur M. Nepper-Christensen.

Hann hevði try á frammanundan tikið lögfrøðiligt embætisprógv og síðan starvast hjá ríkispolitiovastanum.

- Eg kendi púra einki til Føroyar, og tað var lögð at stíga umborð á gamla Tjaldrið við einvegis ferðaseðli.

Eisini helt hann tað vera lögð, at við sama skipi til Føroya var Jógván Andreassen, sum tá fór heim til Føroya at arbeiða.

Til Grønlands

Í 1967 fór M. Nepper-Christensen aftur til Føroyum. Hann hevði tá hitt Klaru, sum hann síðan giftist við, og tey fóru bæði til Grønlands, har tey vóru í sløk try ár. Hann arbeiðdi sum fulltrúi hjá politimeistarum, og virkaði eisini eitt hálvt ár sum politimeistari.

- Tað arbeiðið var spennandi, men tað var strævið, og so nógv var at gera, at eg ikki hevði frí eitt einasta vikuskifti, sigur M. Nepper-Christensen, sum ikki hevði hug at verða í Grønlandi longur.

Hann var síðan eitt ár fyrrbils settur politimeistari í Sæby politidømi í Danmark, men avgjórði so at flyta til Føroya.

- Føroyar hava altíð sagt mær nógv, og eg søkti til

starvið sum politiassessor í Føroyum.

Longdist til Føroya

Í 1974 fór hann til Fredriks-havn at arbeiða sum politiassessor, og tað var ikki av tilvild, hann valdi júst hetta politidømið, tí har búðu skyldfólk hansara.

- Tað var ongantíð ætlan mín at gera politimeistari ella landfúti, sum tað eitur, í Føroyum, men starvið varð leyst at søkja til 1. oktober 1976, og eg tók tá avgerðina at flyta aftur til Føroya. Tað vóru ikki øll, sum skiltu meg, tí tá stóð eg frammaliga í røðini at fáa politimeistarastarv í Danmark. Men eg hevði betri hug at fara aftur til Føroya.

Vil vera her

- Nógv skilja heldur ikki, hví eg ikki søkti starvið sum politimeistari í Fredriks-havn, og óivað hevði eg eisini fingið starvið, um eg søkti. Maðurin, sum fekk starvið, hevur seinni sagt mær, at tá hann søkti, var hann sannførdur um, at starvið fór at verða mítt. Men eg søkti ikki, tí eg helt meg ikki kunna fáa nakað meira áhugavert starv enn hetta í Føroyum, vit trivust her, og sonurin, sum er fæddur her, kennir seg eisini sum føroying.

- Kenna vit trondt til at fara burtur, hava vit eina hús í Skagen sum frístað.

Ov seint at skifta starv

Mogens Nepper-Christensen heldur, at um hann so hevði havt hug til tess, er heldur seint nú hjá honum at fara í annað starv, tí hann nærkast teimum 60. Men hann kortini um hann legði í farið í annað starv.

- Eg verði í embætinum her, til eg fari frá fyri aldur. Eg kann halda fram, til eg verði 70, havi eg heilsuna, men eg kann fara, tá eg verði 67. Møguleiki er annars at søkja um at sleppa fyrr og fáa eftirløn, tá ein er farin um tvey 60, men eg havi ikki ætlað mær at farið so skjótt.

- Eg veit ikki, um arbeiðsfólkið her ikki skjótt hevur krav uppá at fáa ein annan leiðara. Eg havi tó ikki merkt nakað á teimum, men tey eru kanska so fólkligar.

Myndir: Kalmar Tekstur: Randi

Meira at gera

Fútaembætið í Føroyum er nógv øðrvísi enn politimeistarastarvini í Danmark, tí her eru so nógvar aðrar uppgávur knýttar at embætinum. Fútin hevur nógv størri ábyrgdarøki enn ein danskur politimeistari. Fútaembætið er beint undir ríkisadvokatinum, og fútin førir sjálvur nevningamál og kærsmål í landsrættinum.

Nakrar uppgávur eru tó nú fluttar frá embætinum, t.d. partafelagsskrásetingin og skipaskrásetingin.

Ein annar munur er, at fútin luttekur í löggevandi arbeiðinum saman við landsstýrinum.

Tey seinastu árin er alt broytt í Føroyum, eisini arbeiðið hjá fútanum. Alt er merkt av ótryggleikanum og svartskygninum í samfelagnum.

Minni kriminalitetur

- Men samstundis eiga vit at fegnast um, at kriminaliteturin ikki er øktur. Væl kann tað vera, at nógv fólk eru farin av landinum, men tað er kortini dæmlikt, at hagtølini yvir rúsdrekka-koyring, ferðslumisbrot og aðrar revsiverðar gerðir ikki vaksa. Tað er vert at geva gætur, tí vanligt er, at kriminaliteturin økist í krepputíð.

- Hinvegin vil eg siga, at tað hevði verið gott, høvdu vit ikki havt øll hási málini um móguliga yvirfegging í 1980 árunum, sigur M. Nepper-Christensen, sum ikki leggur í at gera viðmerkingar til, at ákærvaldið ið tapti fyrsta skipamálið, Heygadrangsmálið.

Skipamálini eru eitt arbeiði, ið bara skal gerast. Fútin arbeiður ikki sjálvur við málinum, men hann noyðist at fylgja væl við, lesa alt og taka tær avgerðir, ið takast skulu. Skipamálini fara við nógvum tíð, og tað merkir, at fútin nú hevur minni frítíð enn áður.

- Ikki hevði eg væntað, at so stórtur partur av míni tíð hesi seinastu árin í embætinum skuldu fara til slíkt. Hjá teimum flestu, verður arbeiðið lættari, eldri tey blíva.

Mogens Nepper-Christensen dárar so væl í Føroyum, at hann ikki hevur lagt í at søkja leiðandi störv í Danmark - störv, ið hann hevur havt góðan móguleika at fingið

Nógv hent

Nógv er hent í Føroyum hesi 18 árin, M. Nepper-Christensen hevur verið fúti í Føroyum. Fegin er hann um at hava verið við til at broytt skipanina við sýslumonn-um, sum nú allir eru politistar við leiðaraútbúgving. Politistøðirnar eru eisini allir blivnar nógv betur mann-aðar. T.d. vóru 20 mans í Havn og ikki samdøgurs-vakt, nú eru teir 50, og vakt er altíð á stöðini. Tær flestu av hinum politistøðunum hava fingið tvífaldaða manning. Tað var eitt megnar arbeiði at fáa gjørt alt hetta.

Nógv stór mál hava eisini verið hesi 18 árin. Nøkur syndarlig drápsmál, men so hava eisini verið onnur, ið summi hava hug at flenna at. "Gíslamálið" nevnr fútin skemtliga málið, ta ferðina rituvikarneytinini komu við skipi og ikki sluppu í land. Málið var tó álvars-ligari fyri onnur.

Gott at Watson fór

Vitjanin hjá Watson í 1986 var nakað heilt serligt.

- Tað var so lögð mál at fáast við, tí maðurin var jú úttrústur og sigldi kortini her inni við landi. Hjá okkum ráddi um at fáa hann burtur, tí tað ringast, sum kundi hent, var, um vit tóku mannin, tá hann jú var

úttrústur.

- Slík mál eru eisini trupul á tann hátt, at fjølmiðlarnir vísa teimum slíkan áhuga. Tað er ikki altíð líka sakligt, men slíkt ger, at vit mugu ansa betur eftir enn annars, hvat vit gera, sigur M. Nepper-Christensen, sum er fegin um, at Watson ikki kom aftur til Føroya í ár, sum hann hevði ætlað.

- Tey meira syrgiligu málini tyngja upp á ein annan máta, men tá ræður um at halda málinum frá sær kensluliga. Onnur mál haldi eg ikki tyngja. Vit hava jú útbúgving í at arbeiða við slíkum, og vit vita jú øll, at hetta ikki er nakað sunnudagsskúlaárastarv.

M. Nepper-Christensen hevur nógv gott at bera sín-um starvsfólki, og hann er eisini fegin um at hava ein slíkan dugnaligan mann sum Magnus Møller at taka sær av skipamálunum burturav, og á fútaskrivstovuni og politistøðini eru eisini nógv annað sera dugnalig fólk, sigur fútin. Hann hevur alla tíðina havt kollektiva leiðslu, soleiðis at allir lögfrøðingarnir og allir leiðararnir í politinum kunnu siga sína hugsan, tá avgerðir skulu takast.

Eingin uppleggjng

M. Nepper-Christensen hevur tað góða at bera

landsstýrinum, at landsstýrið ongantíð so mikið sum hevur roynt at ávirka hann sum ákærmyndug-leika. Onkrir politíkarar hava tó klagad fútan fyri donskum myndugleikum ella reist føroysk mál í fólkatinginum, men tað tekur fútin lætt.

Fyrr vóru eisini regluliga fundir millum landsstýrið og fútan, men síðan kreppan kom, hevur landsstýrið ikki havt stundir til fútan longur, og tað harmar hann.

Vit tosa um, at tað er strævið at rudda upp eftir 80-árin. Sjálvi 80-árin vóru eisini strævin.

Vistu hógv í 80-árunum

- Donsku myndugleikarnir hava stórt forstálisi fyri hesum landinum, men í 80-árunum var Danmark longu farið at spara, og tí var jättanin avmarkað. Tað var ógvuliga tørført, tí vit mistu so nógv starvsfólk, sum antin fóru til tað privata ella til tað føroyskt almenna, sum bjóðaðu væl høgri løn, tí føroysku stovnamir skuldu ikki spara, sigur M. Nepper-Christensen.

Hann minnst eina ferðina, hann var kallaður á fund við eina løgtingsnevnd. Tað var í sambandi við tað stóra talið av ungum fólki, sum koyrd seg í hel ella finguvársligar løstir. Fútin